

STORTINGET

Innst. 251 S

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:195 S (2017–2018)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Espen Barth Eide og Marit Arnstad om å utsette spørsmålet om navnebytte for Statoil slik at saken kan drøftes i Stortinget

Til Stortinget

Bakgrunn

Følgende forslag fremmes i representantforslaget:

«Spørsmålet om et eventuelt skifte av navn på Statoil ASA utsettes inntil saken er redegjort for og drøftet i Stortinget.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Zaineb Al-Samarai, Åsmund Aukrust, Else-May Botten, Hege Haukeland Liadal og Runar Sjøstad, fra Høyre, Tina Bru, Liv Kari Eskeland, Stefan Heggelund og Lene Westgaard-Halle, fra Fremskrittspartiet, Terje Halleland og Gisle Meininger Saudland, fra Senterpartiet, Sandra Borch og Ole André Myhrvold, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Venstre, lederen Ketil Kjenseth, fra Kristelig Folkeparti, Tore Storehaug, og fra Miljøpartiet De Grønne, Per Espen Stoknes, viser til representantforslaget i Dokument 8:195 S (2017–2018) fra stortingsrepresentantene Espen

Barth Eide og Marit Arnstad om å utsette spørsmålet om navnebytte for Statoil slik at saken kan drøftes i Stortinget.

Komiteen viser til at bakgrunnen for forslaget er at Statoils styre har fremmet forslag om navneendring for selskapet fra «Statoil» til «Equinor». Regjeringen har varslet at den vil gi sin støtte til Statoil-styrets forslag og stemme for forslaget på Statoils generalforsamling den 15. mai 2018.

Komiteen viser til at Statoil er et internasjonalt allmennaksjeselskap som ble etablert i 1972. Selskapet er børsnotert i Oslo og New York, og staten eier 67 pst. Olje- og energidepartementet har ansvaret for eieroppfølgingen av statens aksjer i selskapet, og Statoils styre er ansvarlig for den forretningsmessige driften og utviklingen av selskapet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at det ble gjennomført høring i forbindelse med komiteens behandling av representantforslaget, hvor statsråd Terje Søviknes deltok og redegjorde for regjeringens syn. Flertallet merket seg at ingen andre aktører så det nødvendig å delta på høringen.

Flertallet viser til at Statoils styreleder, Jon Erik Reinhardsen, i en pressemelding den 15. mars 2018 beskriver formålet med navneendringen på følgende måte:

«Verden er i endring, og det er Statoil også. Den største omleggingen av energisystemene i moderne tid er i gang, og vil være en pådriver for denne utviklingen. Vår strategi ligger fast, og navnet Equinor reflekterer endringer som allerede er igangsett. Navnet understøt-

ter strategien vi la frem i fjor for sikker drift, høy verdiskaping og lave utslipp.»

Flertallet viser til at det er selskapets styre og ledelse som ønsker en navneendring. Dette ønsket er forankret i selskapets strategi og ansett som riktig for å utvikle selskapet videre som et bredt energiselskap.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til at det er bred politisk enighet om hvordan staten skal opptre som eier. Dette er nedfelt i statens prinsipper for god eierstyring. Disse prinsippene skal bidra til en god eierforvaltning som sikrer statens verdier, og bidra til verdiskaping i selskapene der staten er eier. Samtidig skal de sette grenser for politisk innblanding i selskapenes forretningsmessige virksomhet. Prinsippene er som følger:

1. Aksjeeiere skal likebehandles.
2. Det skal være åpenhet knyttet til statens eierskapsutøvelse og selskapets virksomhet.
3. Eierbeslutninger og vedtak skal foregå på generalforsamling.
4. Styret er ansvarlig for å utarbeide klare mål og strategier for selskapet innenfor rammen av vedtektenes, staten stiller forventninger til selskapets resultater.
5. Kapitalstrukturen i selskapet skal være tilpasset selskapets formål og situasjon.
6. Styresammensetningen skal være kjennetegnet av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra det enkelte selskaps egenart.
7. Styret har det overordnede ansvaret for forvaltningen av selskapet og skal herunder ivareta en uavhengig kontrollfunksjon overfor selskapets ledelse på vegne av eierne.
8. Styret bør ha en plan for eget arbeid, arbeide aktivt med egen kompetanseutvikling og evaluere sin virksomhet.
9. Lønns- og insentivordninger bør utformes slik at de fremmer verdiskapingen i selskapet og fremstår som rimelige.
10. Selskapet skal arbeide målrettet for å ivareta sitt samfunnsansvar.

Dette flertallet viser til at staten utøver sitt eierskap i Statoil ASA gjennom generalforsamlingen i selskapet. Målet med statens eierskap i Statoil ASA er å opprettholde et kunnskapsbasert og høyteknologisk industrikonsern med hovedkontorfunksjoner i Norge. Videre skal selskapet drives på forretningsmessig grunnlag og med sikte på å levere konkurransemessig avkastning.

Et tredje flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne, er av den oppfatning at en beslutning om å gi tilslutning til

selskapets ønske om navneendring, ikke er en beslutning som behøves forelagt Stortinget. I henhold til Grunnloven § 12 andre ledd er forvaltningen av eierskapet delegert til det departement selskapet hører inn under. Statsrådets forvaltning av eierskapet utøves under konstitusjonelt og parlamentarisk ansvar. Stortingets bevilgningsmyndighet innebærer at det må innhentes samtykke fra Stortinget ved endringer av statens eierandeler i et selskap (kjøp og salg av aksjer) og vedtak om kapitaltilførsel som innebærer utbetalinger for staten. En beslutning om navneendring for selskapet er ikke en endring som krever samtykke fra Stortinget, og olje- og energiminister Terje Søviknes har redegjort for regjeringens syn i Stortinget gjennom høring i energi- og miljøkomiteen.

Dette flertallet vil advare mot at Stortinget skal gripe inn i forretningsmessige beslutninger av en slik karakter som det et ønske om navneendring er. Ønsket om navneendringen er begrunnet i forretningsmessige og strategiske hensyn. Kompetansen til å fatte slike beslutninger skal ligge hos selskapets styre og ledelse. Å overprøve dette vil være en politisk detaljstyring av Statoil som etter dette flertallets mening vil være i strid med statens prinsipper for god eierstyring.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet peker på at selskapet Statoil har vært et viktig redskap for å sikre fellesskapets interesser i olje- og gassressursene på norsk sokkel siden etableringen i 1972. Navnet representerer en viktig del av norsk olje- og industrihistorie og er også en av landets mest kjente merkevarer. Disse medlemmer understreker at Statoil er mer enn bare et selskap. Det er også en institusjon som forteller historien om hvordan Norge håndterte store gass- og oljeressurser til beste for fellesskapet, og som har bidratt til den velferdsstaten vi kjenner i dag.

Disse medlemmer mener behovet for et skifte av navn er for dårlig utredet og begrunnet. Disse medlemmer understreker at det hadde vært mer heldig om statsråden hadde sørget for en bedre og bredere forankring i folkevalgte organer for prosess og nytt navn.

Disse medlemmer mener et eventuelt nytt navn burde ha samme holdbarhet som Statoil-navnet har hatt siden opprettelsen – og fremdeles har.

Disse medlemmer støtter ikke forslaget om navneendring og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å stemme mot forslaget om at Statoil skal endre navn til Equinor på Statoils generalforsamling 15. mai 2018.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det har vært langt viktigere saker å

kritisere Statoil for opp gjennom tidene enn bytte av navn. Som eksempler kan nevnes investeringene i tjæresand og deres gjentatte kampanjer for å sette i gang oljeboring i de sårbare områdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja.

Dette medlem anser dette representantforslaget for å bære bud om en mer aktiv styring av Statoil fra statens side, også i langt alvorligere saker. Dette medlem hilser dette velkommen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne, støtter ikke forslaget fremlagt i Dokument 8: 195 (2017–2018)

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen om å stemme mot forslaget om at Statoil skal endre navn til Equinor på Statoils generalforsamling 15. mai 2018.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:195 S (2017–2018) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Espen Barth Eide og Marit Arnstad om å utsette spørsmålet om navnebytte for Statoil slik at saken kan drøftes i Stortinget – vedtas ikke.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 26. april 2018

Ketil Kjenseth

leder

Tina Bru

ordfører

